

Flora- en faunawetbemonstering Hoorn-Enkhuizen

Rapport: VA2009_32

Opgesteld in opdracht van:

Tijhuis Ingenieurs

Juni, 2009

door:

Martin Kroes & Robin Blokhuisen

Statuspagina

Titel: Flora- en faunawetbemonstering Hoorn-Enkhuizen

Samenstelling: VisAdvies BV
Adres: Vondellaan 14
3521 GD Utrecht

Telefoon: 030 285 1066
Homepage: <http://www.VisAdvies.nl>

Opdrachtgever: Tijhuis Ingenieurs
Auteur(s): Martin Kroes & Robin Blokhuisen
E-mail adres: Kroes@visadvies.nl

Eindverantwoording: Jan Kemper
Aantal pagina's: 4
Trefwoorden: Flora- en faunawet, grote en kleine modderkruiper, bittervoorn
Projectnummer: VA2009_32
Datum: juni 2009
Versie: Definitief

Bibliografische referentie

Kroes, M.J. & R. Blokhuisen, 2009. Flora- en faunawetbemonstering Hoorn-Enkhuizen. VisAdvies BV, Utrecht. Projectnummer VA2009_32, 4 pag.

Copyright: © 2009 VisAdvies BV

Behoudens wettelijke uitzonderingen mag niets uit dit document worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van VisAdvies BV.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
1.1	Algemeen	1
1.2	Doelstelling en uitgangspunten	1
2	Methode en inspanning.....	2
3	Resultaten en conclusies	3
3.1	Resultaten	3
3.2	Conclusies.....	4

1 Inleiding

1.1 Algemeen

Tijhuis Ingenieurs BV verzorgt de begeleiding van baggerwerkzaamheden voor ProRail. Vooraf aan de baggerwerkzaamheden dient een “vistoets” te worden afgenomen. Op verzoek van Tijhuis Ingenieurs BV heeft VisAdvies BV daarom onderzoek gedaan naar de visfauna in de watergang langs het spoor van traject Hoorn–Enkhuizen. Het onderzoek was noodzakelijk om aan de eisen van de Flora- en faunawet te kunnen voldoen. Onderhavige rapportage beschrijft de resultaten van het visonderzoek.

1.2 Doelstelling en uitgangspunten

Er zijn vrijwel geen recente en of historische data bekend over het al dan niet voorkomen van beschermde vissoorten in het te onderzoeken traject, zodat onderzoek noodzakelijk is. Het mogelijk voorkomen van vissoorten zoals genoemd in tabel 2 of 3 van de brochure ‘Buiten aan het werk?’ die is uitgegeven door het ministerie LNV ter implementatie van de recent aangepaste Flora- en Faunawet, zal worden onderzocht. Het betreft de volgende soorten:

- biermpje,
- kleine modderkruiper,
- grote modderkruiper,
- meerval,
- rivierdonderpad,
- beekprik,
- bittervoorn,
- elrits,
- gestippelde alver en
- rivierprik.

Op basis van algemene ecologische kennis kan gesteld worden dat de stroomminnende soorten niet verwacht kunnen worden en dat de kleine en grote modderkruiper en bittervoorn met een populatie zouden kunnen voorkomen. Omdat geen enkele soort op voorhand uitgesloten mag worden heeft het onderzoek zich gericht op alle genoemde soorten.

Doelstelling:

Het representatief bemonsteren van de watergang in het traject Hoorn-Enkhuizen. Met representatief bemonsteren wordt het volgende nagestreefd:

Indien een populatie of grote aantallen van een bepaalde soort zich in het watervak bevindt, wordt een dusdanig gedeelte van het watervak bemonsterd, dat de kans nihil is dat er geen exemplaar van die bepaalde soort wordt aangetroffen”.

2 Methode en inspanning

De werkzaamheden betreffen het bevissen van de geselecteerde watergangen gelegen langs het spoortraject Hoorn–Enkhuizen:

1. Aan de rechterzijde (zuidzijde) van het spoor (circa 700 meter).
2. Aan de linkerzijde (noordzijde) van het spoor (circa 1.500 meter).

De watergang is op 16 juni 2009 bemonsterd met electrovisapparatuur vanuit de boot. Monsterlocaties zijn gekozen binnen de metrerings volgens het reguliere baggerprogramma (zie tabel 2.1).

tabel 2.1 sloten te baggeren volgens regulier baggerprogramma 2009 In vet gedrukt is bemonsterd (L is linkerzijde spoor; R is rechterzijde spoor)

Geocode	Baanvak		L /R	km	km	Lengte
217	Hoorn - Enkhuizen					
			R	37550	37560	10
			R	37855	37870	15
			R	38027	38042	15
		Trek 3	R	47177	47506	329
			R	47582	47965	383
			R	48830	48975	145
			L	36114	36592	478
			L	40513	42415	1.902
			L	43043	43329	286
		Trek 1	L	43466	43804	338
			L	43861	44415	554
		Trek 2	L	44462	45941	1.479
			L	46045	46164	119
			L	46700	47440	740
			L	47568	47971	403
			L	35.325	36.115	790
			L	36.115	36.600	485
			R	36.730	36.845	115
			R	36.855	36.980	125
			R	37.000	37.070	70
			R	37.095	37.300	205
			R	37.310	37.350	40
			R	37.370	37.465	95
			R	37.480	37.545	65
			R	37.560	37.715	155
			R	37.725	37.855	130
			R	37.875	38.025	150
			R	38.045	38.700	655
			R	38.720	39.065	345
	R	39.075	39.305	230		
Totaal Hoorn-Enkhuizen						10.851

In totaal is meer dan de vereiste 20% van de totale oeverlengte bemonsterd. Dit betekent een inspanning van 2 trajecten in het linker watervak waarbij een lengte van meer dan 750 m is bemonsterd en 1 traject van 350 m in het rechter watervak. **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.** toont een overzicht van de gehele watergang. Van de vangst is een soortenlijst gemaakt en zijn aantallen genoteerd.

figuur 2.2 Ligging van de watergang in het traject Hoorn-Enkhuizen

3 Resultaten en conclusies

3.1 Resultaten

In het kilometervak 44462 tot 45941 is tijdens de bemonstering een beschermde vissoort aangetroffen: de bittervoorn. Van deze soort zijn 17 exemplaren van variërende lengte gevangen (4-7 cm). Wanneer het om een populatie van bittervoorns gaat zal er tijdens het baggeren rekening mee gehouden dienen te worden. Aan de hand van de hoeveelheid gevangen bittervoorns in het betreffende deel, kan worden geconcludeerd dat het hier een populatie betreft. De variërende lengte van de gevangen exemplaren duidt bovendien op het voorkomen van meerdere jaarklassen bittervoorns in dit watervak.

Er zijn enkele mitigerende maatregelen mogelijk bij baggerwerkzaamheden voor de aangetroffen beschermde bittervoorns. De eerste mogelijkheid is het wegvangen van de betreffende populatie bittervoorns en deze elders uitzetten in een water waar schildersmossels en of zwanenmossels voorkomen, of waarvan bekend is dat er een populatie bittervoorns aanwezig is. Een tweede mogelijkheid is om tijdens het baggeren opgegraven zwanenmossels en schildersmossels op een later tijdstip terug te zetten in het betreffende water. Wanneer de zwanenmossels en schildersmossels na het baggeren namelijk niet meer in het betreffende water voorkomen, dan betekent dit het einde voor de populatie bittervoorns. tabel 3.1 geeft een overzicht van alle gevangen vissoorten per watervak.

tabel 3.1 De soortensamenstelling en aantal per trek

soort	trek 1	trek 2	trek 3	Eindtotaal
baars	61	33	12	106
bittervoorn		17		17
brasem	1	5	2	8
blankvoorn	77	155	85	317
Driedoornige stekelbars			2	2
riviergrondel			1	1
kolblei	13	3	5	21
aal		12		12
ruisvoorn		2		2
snoek		6		6
Eindtotaal	152	233	107	492

Een groot deel van het traject bleek nauwelijks te bevaren vanwege een dikke baggerlaag. In kilometervak 43466 tot 43804 is in de sloot een dikke baggerlaag aanwezig. Waterplanten komen hier niet voor. De oevers zijn licht begroeid met rietvegetatie. Op diverse plekken zijn hier zwanemosselen of eendemosselen waargenomen. In kilometervak 47177 tot 47506 werd veel bagger aangetroffen en waren de oevers erg ondiep. Her en der zijn plekken met rietvegetatie waargenomen. In kilometervak 44462 tot 45941 waren de oevers licht begroeid met riet. Hier lagen veel boten waaronder de meeste vis werd waargenomen.

3.2 Conclusies

- In het kilometervak 44462 tot 45941 zijn 17 bittervoorns aangetroffen. Aan de hand van de hoeveelheid gevangen bittervoorns in het betreffende deel kan worden geconcludeerd dat het hier een populatie betreft.
- Grote delen van het water kon niet worden bemonsterd vanwege een dikke baggerlaag.
- In kilometervak 43466 tot 43804 zijn op diverse plekken zwanemosselen of eendemosselen waargenomen.
- Er zijn geen beschermde beschermde amfibiesoorten aangetroffen.

Twentehaven 5; 3433 PT Nieuwegein
Telefoon: 030 285 10 66
E-mail: info@VisAdvies.nl
www.VisAdvies.nl
K.V.K. 302076430000; ABN-AMRO: 40.01.19.528

Aansprakelijkheid:

VisAdvies BV, noch haar aandeelhouders, vertegenwoordigers of werknemers, zijn aansprakelijk voor enige directe, indirecte, incidentele of gevolgschade dan wel boetes of andere vormen van schade en kosten die het gevolg zijn van of voortvloeien uit het gebruik van het advies van VisAdvies BV door opdrachtgever of voortvloeien uit toepassingen door opdrachtgever of derden van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van VisAdvies BV. Opdrachtgever vrijwaart VisAdvies BV voor alle aanspraken van derden en de door VisAdvies BV daarmee te maken kosten (inclusief juridische bijstand) indien de aanspraken op enigerlei wijze verband houden met de voor de opdrachtgever door VisAdvies BV verrichte werkzaamheden.

Niettegenstaande het voorgaande is elke aansprakelijkheid van VisAdvies BV uit hoofde van de overeenkomst van opdracht tussen VisAdvies BV en opdrachtgever beperkt tot het bedrag dat in het betreffende geval onder de beroepsaansprakelijkheidsverzekering van VisAdvies BV wordt uitbetaald, vermeerderd met het bedrag van het eigen risico dat volgens de verzekering ten laste komt van VisAdvies BV. Indien geen uitkering mocht plaatsvinden krachtens genoemde verzekering, om welke reden ook, is de aansprakelijkheid van VisAdvies BV beperkt tot [twee keer] het bedrag dat door VisAdvies BV in verband met de betreffende opdracht in rekening is gebracht [en tijdig is voldaan in de twaalf maanden voorafgaande aan het moment waarop de gebeurtenis die tot de aansprakelijkheid aanleiding gaf plaatsvond,] met een maximaal aansprakelijkheid van [€50.000].